

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E
W SOBOTĘ DNIA 10. PAZDZIERNIKA ROKU 1797.

Z Warszawy d. 10. Października. *częte publiczne obrady Jchmciów Senatorów i Ministrów i Polków Obojga Narodów. Dnia szóstego Miesiąca teraznieyszego Jmć P. Mniszek Marszałek Nadworny Koronay przybywszy tu, miał honor nazajutrz powitać Króla Jmci P. N. M.*

Xiążę Jmć Biskup Krakowski obchodząc doroczną pamiątkę pobożnego z tego świata zeyścia ś. p. Króla Jmci Augusta trzeciego Uroczyłte za Długę Jego na dniu wczorayszym w Kościele Jchmć XX. Kapucynów tuteyszych sprawował Exekwie i sam śpiewał Mżą S. Biskupim obrządkiem, przy licznych tak Duchownych, iako i Swieckich zgromadzeniu.

Do zgromadzonych tu na za-

Z Krakowa d. 15. Września.
Jmć X. Zienkowiez Sekretarz Litt: Suffragan Wileński dnia o- negdayszego Konsekrował Kościół w Linkowie Jchmć XX. Karmelitów reguły S. Eliafza,

w którym koło dwu tysięcy Lu-
dzi bierz mował.

Z Porto-Perajo d. 25. Sierpnia.

Dziś z rana porażone były
dwa rozboynicze okręty Barba-
rzyńskie o 8 mil (Włoskich) od
portu tuteyszego. Te gdy ku
ziemi zbliżać się poczęły, wielkie
miano podeyrzenia, iż ludzi na
brzeg wyładzić dla rabanku za-
myślają, przeto warty pomnożo-
no i armaty przeciw nim wyry-
chtowano, nad to posłano na
wszystkie strony ludzi tak dla
straży brzegów, iako też dla
przestrzeżenia obywatelów, toż
samo w Longone i okolicznych
mieyscach uczyniono. Z tym
wszystkim jest odgłos, iż dwa
statki solą naładowane od tych
rozboynicznych okrętów zabrane
były, nie daleko Piombino.

*Z Ajaccio na wyspie Korsyce
d. 12. Sierpnia.* Dnia 10 tego
miesiąca Francuzkie Woytko
z tąd zupełnie wyciągnęło. Chcie-
li Francuzi Miasto równie iako
i Cytadellę oddać w ręce Kom-
mendanta Genueskiego, ale ten
podiąć się tego nie chciał mie-
niąc, iż ludzi dożyć nie ma na
osadzenie Miasta i Fortecy. Oby-
watele też Miasta, tego byli przed
sięwzięcia, umrzeć raczey niż
się Genueszykom poddać. Fran-

cuzi tedy Miasto powierzyli Ma-
gistratowi, który je poddał Kor-
sykanom, których wódz Pan
Gastorio z tym się oświadczył,
iż trzymać je będzie imieniem
Króla Jmci Francuzkiego póty,
póki w *Bastia* i *S. Fiorenzo* zało-
gi Francuzkie naydować się bę-
dą.

*Z Corte na wyspie Korsyce dnia
18. Sierpnia.* Generał *Paoli* wiel-
ką tu radę miał, na której obra-
no 9 Urzędników, którzyby rzą-
dzili zdobytą wyspą *Kapraia*. A
że Korsykanie należycie znają
iako wiele należy na utrzyma-
niu tej tak znaczney i obron-
ney wyspy, przeto też uchwali-
li podatek, który wszyscy zgo-
ła płacić mają. Ten jednak po-
datek szczerpły bardzo jest, po-
nieważ nie wynosi więcej iako
jeden od sta ceny majątności nad
1000 Liwrów szacowanych.

Z Ferrarza d. 3. Września.

Pan *Emo* Admiral Rzeczypos-
polney Weneckiey, wypowied-
ziawszy pokoy *Dejowi* Algier-
skiemu, nieodwłocznie z pod Al-
gieru udał się do *Port-Mahon*,
przeostrzegłszy jednak Algier-
czyków, iż wnet powrócić ma
aby podług uczynionych pogro-
żek zaczął postępować. Od te-
go czasu odebraliśmy z Algieru

Num: 8r.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTE, DNIA 10. PAZDZIERNIKA ROK 1767.

Z Londynu d. 11. Września. Przyszły do Dworu listy z Afryki z doniesieniem, iż nasze załogi nad brzegami *Senegambii* wiele bardzo od zaraźliwych chorób ucierpiały, tak dalece, iż w niwecz prawie są teraz obrócone. Przeto nieodwłócznie posłane tam będą posiłki i żywność dostateczna. Francuzi też z naszego woney stronie osłabienia korzystając, poczeli budować fortecę i o sadę zakładać nad rzeką *Senegalską*. Nie przestają tu o nowych Ministrach wiadomości rozsiewać, to pewna iż się tym i w *S. James* i w *Richmond* zaprzętaią. Ale wiedzieć nie można kiedy ta odmiana nastanie, i kiedy parlament znówu będzie zgromadzony. Pośpolite zdanie jest, iż się to na początku miesiąca *Grudnia* stanie, a przed końcem tegoż miesiąca ułożone będą tak posiłki pieniężne, iako i wszystkie sprawy ściągające się do potrzeb roku następującego, a to dla tego aby do obierania nowych na parlament *Posłów* (a) za czasu

(a) *Posłowie* na Parlament od *Hrabstw, Miast, &c.* wysłani, przez lat siedm ten urząd odprawiają, jeśli *Król* nadzwyczajnym trybem Parlamentu nie z kasuje, po upłynieniu zaś lat siedmiu nowa wszęztzie *Posłów* *Elektya* nastąpić powinna, mogą jednak ciż sami znówu być obrani. Przesłtym *Posłowie* na 3 lata tylko obierani bywali, co uchwały *Parlamentowe* mianowicie R. 1641 za *Karola I*, 1654 za *Kromwella*, 1695 za *Wilhelma III.* ustanowiły. Ale za panowania *Ferzego I* w R. 1716 dnia 17 *Maja* prawo nowe stanęło do lat siedmiu urzęd *Posłów* *Parlamentowych* rozciągające.

czasu przytąpić można było. To przyślých Pośłów obranie już teraz poczyna nieiakię wzbudzać niepokoeie. Ci ktdrzy więkſzość głolów pozyskać ſobie w wielu prowincyach zechcą, będą musieli dać iawne dowody ſkłonności ſwoiey do wſkrzeſzenia wielu handlowania trybów, i rękodziel wyniſzczonych, i do przeſzkodzenia drogości zbyteczney rzeczy do wyżywienia potrzebnych, zabiegaiąc niegodziwym ſpoſobem od niektórych ludzi użytym dla ſprawowania tey drogości. Nie mnieysze ieſt w Irlandyi zamieſzanie pochodzące z blisko naſtąpić maiącego zgromadzenia parlamentu onego Kraiu. Poſpółſtwo obranym od ſiebie Pośłom inſtrukcyą dało, mocą ktdrey, ſtanowione być ma prawo okreſlaiące trwałość iednego parlamentu do lat ſiedmiu. (b) Jeſli tey ludu żądzy zadofyc nie ſtanie ſię, ſprawiedliwie bać ſię należy aby iaki nie wyniknął rozruch. Półki ſtraż brzegów powierzoną ſobie maiące do pięciu batallionów powiękſzone będą, z ktdrych każdy 800 ludzi ma zawierać. Xiążę *de Cumberland* ma mieć nad nimi dozor, i ſtopień Generała Majora z pensyą 6 Funt: Sterlingów na dzień wynoſzącą, oprócz innych przychołów, ktdre do roku 6,000 F. S. uczynić mogą. Dwóch w ſztuce ſwoiey biegłych Indzienierów Dwór do Gibraltaru i Minorki wyſłał, aby tam oglądali w iakim ſą ſtanie okopy, i o tym Dworowi donieſli. Powiadaią iż Generał *Conway* ieden z Sekretarzów ſtanu mianowany ieſt Generałem-Leytnantem artylleryi namieyſce Hrabci *de Townshend* W cereia Irlandyi. Przygotowane ſą iuż pokoie w Pałacu *S. James* do przyſzłego Królowey Jeymci połogu. Miasta więkſze utyſkuiają na to iż wielkości bogaetw ich i podatków ku poſpolitemu dobru płaconych, nie przyzwoita ieſt pośłów na parlament liczba, i porównania ſprawiedliwego nie maiąca z liczby pośłów, od Hrabſtw, wſi i pomnieyszych Miast poſtanych

(b) *Irlandya ma Parlament ſwój do Brytańskiego podobny, ale te tylko materye do roztrząſnienia temu Parlamentowi bywaią podane, ktdre w Brytańskim iuż ſą uchwalone.*

flanych; z drugiey strony Miasta drobnieysze, Wsie i Hrabstwa
skarżą się na to, że posłowie na parlament, zamiast wrócenia się
do domów swoich, iak był przedtym zwyczaj, bawią się w Lon-
dynie, a tracąc tam dóbr swoich dochody, co wielce do wzboga-
cenia i zaludnienia Miasta stołecznego pohnaga, tym czasem sta-
ją się przyczyną tego uszczerbku, który i w ludziach i boga-
ctwach ich własne Kraie ponoszą. Naprzykład jest *Northam-*
pton Miasto z północy ku zachodowi o 18 mil Angielskich od
Londynu w Kraiu wesołym i nader urodzaynym położone, zam-
kami i majątnościami rozmaitych możnych nader Panów oto-
czone, a iednak z tey iedney przyczyny, handlu, rękodziel, i
ludzi dobrze się mających pozbawione. Król w radzie swoiey
dwoie ogłosił ustawy. Pierwszą pozwala na dalszy czas wolne
wprowadzenie pszenicy, ięczmienia, owsa, grochu i innych po-
dobnych do żywności należących towarów, z iakichkolwiek
Kraiów Europy; a to, od dnia 10 tego miesiąca, którego zakoń-
czyć się to pozwolenie miało, aż do 20 dni po zagaieniu przy-
szley Sessyi parlamentowey. Druga ustawa od teyże daty do
tegoż czasu przeciąga zakaz wywożenia wżelakiego zboża, i
żywności z W. Brytannii i Irlandyi. Nie przestając na tych
ustawach za cel mających zabezpiezenie zbyteczney drogości i nie
dostatkowi rzeczy do wyżywienia należących; naznaczeni być
mają Kommissarze, którzy na pilną uwagę wziąć mają stan plo-
nu tego rocznego z pola w wżyżkich Prowincyach tego
Królestwa, aby rozporządzenie iakie uczynione być mogło
względem wyprowadzenia tegoż zboża zagranicę. Pan *Kittle-*
ton Posel nadzwyczajny Królewski u Dworu Lizbońskiego, iuż
kilkakrotną miał umowę z Portugalskimi Ministrami, względem
ważnych nader sobie zleconych interesów. Upewniają, iż Pan
Stanley od kilku miesięcy mianowany Posel do Dworu Peters-
burskiego, w przyszłym miesiącu ztąd do Peterberga wyiedzie.
Dnia onegdyszego wielka w przytomności Króla w *S. James*
odprawiła się rada, na którą wżyscy przednieysy Ministrowie
wezvani byli. Powiadają, iż na niey roztrząłano materye ty-
czące

ozące się Ministrów, a mianowicie wyznaczenia nowego Kanciera i Podskarbiego (c) W. Brytanii na miejsce zmarłego Pana Karola *Townshend*. Ten Minister, ieden z najsłynniejszych Podskarbiech, których miała W. Brytannia, wszystkimi tak przymiotami, iako i wiadomościami obdarzony był, których urząd iego wyciągac mógł. Przewrotnemi iwolemi wynalazkami znalazł był sposób wypłacenia w przyszłym miesiącu Grudniu 2 Millionów 700 tysięcy F. S. sum zaciągnionych, od których po 4 od sta płacono prowizyi, miał także 300 tysięcy długu na potrzeby morskie zaciągnionego wypłacić, & to przez zaciągnięcie tylko miliona 500 tysięcy F. S. nowego długu, w ten sposób na 1,500 tysięcy F. S. długu narodowego upać miało. Król Jmć, ofiarował (iako powiadaią urząd zmarłego Pana *Townshend*, Lordowi *Noth* i Panu *Dowdeswell*, ale oni z przyięcia tey godności wymówili się. Tym czalem Lord *Mansfield* urząd zmarłego Kanciera i Podskarbiego sprawuje. Wszyscy tego zdania są, iż nowi Ministrowie ogłoszeni będą przed zagaieniem ieszcze przyszley Parlamentowey Sessyi, i że przypuszczeni do liczby Ministrów przednieyszych dawnieyszych będą; Xiążę *de Bedford*, Margrabia *Rockingham*, Hrabia *Temple* i Pan *de Grenville*. Król Jmć pięciu Kommissarzów naznaczył, którzy wybierać mają dochody i podatki Amerykańskie i one mi szafować, oprócz tych Kommissarzów naznaczony jest przełożony rachunków i Kaszyer, także Podskarbi do którego płacie będzie należało każdemu summy, które być mogą wyznaczone.

Reszta potym.

(c) Trybunał Skarbowy (*Cour de l'Equier*) w Anglii ieden jest z najsłynniejszych Trybunałów w Europie bo od *Wilhelma I.* w Roku 1079 założony. Do tego trybunału należy dozór Królewskich dochodów i wszystkich nakładów, podatków, cel, &c. Kancierz, Podskarbi większy i mniejszy Angielski na czele są innych do tego trybunału należących Urzędników.

przez Marfylią wiadomość, że lud obawiając się bombardowania szemrzeć na nieużytność Deja poczynił, tak dalece, iż się tam buntu lękano. Przymusiło to Deja do zgromadzenia Diwanu albo rady dla umówienia się z przednieyszemi narodu wodzami wzięciem sposobów, których w tej przygodzie chwycić się potrzeba.

Z Włoch d. 4. Września.

W Neapolu Szlachta wielką nieawisć powzięła przeciw nowemu Posłowi Francuzkiemu Tam mieszkającemu, a to dlatego, iż Xiążę *de Spaccaforno* ieden z nayprzednieyszych Pánów Sycylii, *Grand Hiszpanii*, Szambellan Królewski, Kawaler Orderu S. Januaryusza i Feld-Marzałek przeprosić pomienionego Posła musiał za to iż iadąc precedencyą mu wziął. Ten Posła przeciw pomienionemu Xiążęciu, precedencyi tey nie szukającemu postępek wiele Szlachtę obrazil.

DONIESIENIE

W Recepcie na zarazę bydła, która się przy Gazetach w-przeszłą Srzodę rozdawała, zamiast Octu położyło się w niektórych Exemplarzach przez omyłkę Oleiu. Ostrzega się więc publicum,

że Num ztio przepisuje się... Wziąć Soli, i Octu każdego po Łyszce, kawałek sukna czerwonego maczać &c.

Znaydują się w tuleyszey Drukarzni *Kroniki Bielskiego, i Strzykowskiego: Jus publicum Regni Poloniae Zaleszewskiego. Zebrańie praw Polskich ad Statum ściągających się. Listow Missionarskich Tom drugi świeżo wydany. Anatomia Rzepltey. Komedie Polskie różne, między któremi są dwie nowe to jest Komedia Monitor, i Pan Dobry. Listy Filozofa Chrześciańskiego. Odpowiedź na zarzuty w zghydm przeznaczania do Nieba. Turyffy (na nową Monetę. Mowy różne. Series Jchciów PP. Poślow &c.*

Xiążka pod Tytułem: Prawa Powżeczne przeciw wykładowi Praw Dissydentkich, znayduie się u Bibliopolow Warszawskich *Słowińskiego i Karasńskiego, po Złotyach 2.*

Czyni się wiadomo, iż tu w Warszawie jest Bitnik Złota, lub *Auricufor J. K. M Ci Nadworny Przywileiowany, imieniem Jan Jeremiasz John, który Malarskie Złoto różnego gatunku, jako to, nay-*

przednieysze, Francuzkie i ordyna-
ryjne Złoto białe, i za nie drogą Ce-
nę przedaie. Stancya Jego iest
na Bielinie za Otwockiem w pierw-
szym Domostwie na rogu u Mala-
rza Pana Richtera.

Ponieważ za pozwoleniem Zwierz-
chności iest pozwolona tu Kontar-
do przyjęcia Losów tak do Placo-
ney, iako i Klaffowey Lotteryi
J. K. Mci Pruskiego. Więc podae
się do wiadomości, że Losów dosta-
nie w Tartowskiem Pałacu na długiej
Ulicy, razem z informacją oby-
dwóch Lotteryi. Sześćdziesiąte
drugie Ciągnięcie onych będzie w
Berlinie imia gbris, Losy zaś aż
do 21 gbris rozdawane będą.

Podae się do wiadomości, iż u
Jmci P. Jabłońskiego na ulicy Se-
natorskiej, dla publiczney wygody
znayduią się Książki drukowane
Jchmciów Senatorów i Posłów z
wyrażeniem gdzie który stoi.

W Warszawie na Nowym Mie-
ście, w Kamienicy Jchmciów XX.
Dominikanów mieszkający Organ
Majster Wierzbowski ma do prze-
dania Organy nowe pięknym fasso-
nem zrobione, o głosach dziesięciu
także ma Klawicymbał melodyiny
współ z Fletrawersem grający kla-

wiaturze kilka Mutawy ma w sobie
nowo skoncypowany.

Podae się do wiadomości, iż w
Mieście Starey Warszawy na Świę-
to Jańskiej Jlicy w Kamienicy Jmci
P. Denoie się znayduią różne ga-
tunki Tabaki z Uprzywileiowaney
fabryki Tabaczney J. K. Mci Kra-
kowskiej do przedania, tak do ku-
rzenia i zażywania, iako rappy
fiatkowey Strasburski, St. Omer ord:
framagon ord: po 6. funtów w O-
twockach za Czerw: Złoty ieden wa-
żny i obrączkowy, Holenderski i Pa-
ryski ord: zaś po funtów 5. za Czer:
Złoty: Co się tycze tytoniu do ku-
rzenia, to iest gatunek w Paczkach,
których 30. drugi których 24. trze-
ci których 20. czwarty których 16.
Paczek się daie za takowy Czerwi
Złoty, sprzężona Hanawska zaś
dwoiakiego będąc gatunku, więc ord:
Hanawskiej się daie 18. funtów, a
przedney 17. funtów za Czerwony
Złoty: w Paczkach będąca rappa
przedaie się kamień 31. funtów wa-
żący po 56, 58, 60, 62, 64, 67, i 70
Złotych Polskich gdy kilka Kamieni
razem się bierze, któremu się zaś
podoba całą Beczkę teyże rappy
lub po 100. Paczek tegoż tytoniu
kupić co kolwiek ieszcze taniej wsze-
laki gatunek tegoż towaru w tymże
Sklepie dostać może.